ČETRTI SAMOPRISPEVEK V LJUBLJANSKIH OBČ

Dokončni program samoprispevka

Skupščina mesta Ljubljane je na svoji seji 4. novembra sprejela sklep o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka IV v mestu Ljubljana. Sestavni del sklepa je tudi dokončni program, ki ga finančno ovrednotenega v celoti tudi objavljamo.

Zap. št.	NAZIV INVESTICIJE	Investicijski znesek	OD TEGA samoprisp. IV	% 4:3	drugi viri
1	2	3	4	5	6
I	OBJEKTI IN NAPRAVE ZA IZBOLJŠANJE ZRAKA	10.079	5.372	53.3	4.707
1.	EKOLOŠKA SANACIJA TERMOELEKTRARNE TOPLARNE LJUBLJANA	9.279	4.946	53.3	4.333
a)	Vgraditev naprav za čiščenje dimnih plinov	8.229			
b)	Izgradnja novega 180 m visokega dimnika	1.050			
2.	OBJEKTI IN NAPRAVE DALJINSKEGA OGREVANJA IN OSKRBE S PLINOM	800	426	53.3	374
a)	Širitev omrežja daljinskega ogrevanja	800			
II	OBJEKTI IN NAPRAVE ZA IZBOLJŠANJE IN VAROVANJE PITNE VODE	14.093	8.075	57.30	6.018
3.	POVEZOVALNI SISTEM MESTNEGA VODOVODA	3.070	1.700	55.38	1.370
a)	Primarni vodovod Titova in Celovška	476			
b)	Primarni vodovod Celovška—Dolgi most	2.009			
c)	Primarni vodovod soseske VP 6/1 na Viču	114			
d)	Primarni vodovod Dolgi most—Žičnica	105			
e)	Primarni vodovod Kodeljevo—Opekarska	105			
f)	Primarni vodovod ob Ižanski c.	261			
4.	IZGRADNJA LOKALNIH VODOVODNIH SISTEMOV	9.923	5.495	55.38	4.428
a)	Vodovod Brezova noga—Pijava gorica—Smrjene—Vrh: Brezova noga—Draga—Ig	1.910			
b)	Povezovalni vodovod Brest—Podpeč—Notranje ter Vnanje Gorice—Brezovica—Tržaška c. z vodohramom	3.367			
c)	Vodovodi Dolsko	1.176			
d)	Vodovodi Horjul	290			
e)	Vodovodi Turjak	570			
f)	Vodovodi: Svetje—Medvode—Vikrče: Medvode—Zbilje—Smlednik: rekonstrukcija vodovoda v KS Medvode—Vikrče in Smlednik	650			
g)	Vodovodi na območju: KS Vodice, Lukovica—Šinkov Turn, KS E. Kardelj in Gameljne	300			
h)	Vodovodi Besnica: Mali Vrh, Veliko Trebeljevo, Malo Trebeljevo, Prežganje—Volavje—Janče, Gabrje, Vnajnarji ter Zg. in Sp. Besnica	1.202			
i)	Vodovod od Grubarjevega prekopa do vodohrama, vodohram na grajski planoti in prečrpalnica	458			
5.	SANACIJA LOKALNIH VODOVODOV	1.100	880	80.0	220
III	ZAŠČITA VARSTVENIH PASOV VODNIH VIROV	2.200	1.218	55.36	982
6.	IZGRADNJA KANALIZACIJE NA OBMOČJU VODARN	2.200	1.218	55.36	982
a)	Izgradnja kanalizacije na območju vodarne Kleče	389.4			
b)	Izgradnja kanalizacije na območju vodarne Šentvid	26.4			
c)	Gradnja kanalizacije na območju vodarne Hrastje	1.071.4			
d)	Gradnja kanalizacije na območju vodarne Jarški brod	114.4			
e)	Gradnja kanalizacije na območju vodarne Brest	598.4			
IV	OSTALI OBJEKTI IN NAPRAVE ZA IZBOLJŠANJE OKOLJA	12.653	4.635	36.6	8.018
7.	IZGRADNJA CENTRALNE ČISTILNE NAPRAVE	9.513	2.854	30.0	6.659
8.	IZGRADNJA ODLAGALIŠČA KOMUNALNIH ODPADKOV	2.910	1.551	53.3	1.359
9.	PRESTAVITEV KANALIZACIJSKEGA ZBIRALNIKA A4	230	230	100.0	
	SKUPAJ	39.025	19.300	49.46	19.725

● Ali bomo sedanjo obremenitev s samoprispevkom zmogli tudi v prihodnje?

Skupen znesek sredstev, potreben za izvršitev programa IV. samoprispevka znaša v cenah decembra 1985. leta 39.025 mio din, s samoprispevkom zbrana sredstva pa 19.300 mio din.

Komur osebni dohodek ali pokojnina ne presega zneska 70-procentnega izplačanega OD na delavca v Ljubljani v preteklem polletju, bo samoprispevka oproščen in k temu programu ne bo nič prispeval.

Kdor bo imel osebni dohodek na primer 100.000, bo od njega k programu samoprispevka prispeval 1.500 din. Kdor bo imel osebni dohodek na primer 300.000, pa 4.500 dinarjev, skratka 1,5 odstotka od osnove.

Torej prav toliko, kot prispevamo že sedaj vsak mesec od OD. S tem prispevkom ta čas gradimo še 10 objektov, 26 pa smo jih iz sedanjega programa III. samoprispevka že zgradili.

S I. samoprispevkom smo zgradili 16 osnovnih šol s telovadnicami, 3 osnovne šole brez telovadnic, 4 telovadnice, 1 vzgojno posvetovalnico in 1 vzgojni zavod (posebno osnovno šolo), skupaj 50 objektov, z II. pa 25 vrtcev in 25 šol, skupaj tudi 50 objektov.

S samoprispevki smo zgradili že pravo množico objektov; z njimi smo se za vedno zapisali v zgodovino razvoja Ljubljane.

Ali bomo zmogli še eno stopnico, ali bomo zmogli enako osebno obremenitev prenesti še pet let?

Ali biti za 1,5 odstotka osebno »bogatejši«, ali pa se temu tudi v prihodnjih petih letih odpovedati in biti bogatejši v ljudski skupnosti za program, vreden lani 39.025 milijonov dinarjev, to je sedaj vprašanje!

Ker pa so objekti namenjeni izključno višji kvaliteti življenja za nas in prihodnje rodove, pa se seveda te vrednosti s številkami ne da izraziti.

S. G.

● Kdo plačuje samoprispevek?

Samoprispevek plačujejo delavci, delovni ljudje in občani, ki imajo stalno prebivališče na območju ljubljanskih občin, po stopnji 1,5 % od osnov:

1. delavci, delovni ljudje in občani od osebnih dohodkov, zmanjšanih za davke in prispevke iz osebnih dohodkov, od nadomestil osebnih dohodkov in od pokojnin;

2. delovni ljudje, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot glavni poklic in se jim davek odmerja v pavšalnem letnem znesku, od osnove, od katere se obračunava prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zmanjšane za prispevke iz te osnove in odmerjeni davek, in od nadomestil osebnih dohodkov;

3. delovni ljudje in občani, ki opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot postranski poklic in so obdavčeni;

— po dejanskem dohodku — od ostanka čistega dohodka, zmanjšanega za davek,

— v pavšalnem letnem znesku — od osnove, ki jo predstavlja 2-kratni pavšalni davek;

4. delovni ljudje in občani, ki občasno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost, če ni s predpisi prepovedana, od ostanka čistega dohodka, zmanjšanega za davek;

5. delovni ljudje in občani, ki se jim odmerja davek iz kmetijstva — od katastrskega dohodka negozdnih zemljišč in vrednosti lesa, odkazanega za posek;

6. delovni ljudje in občani od priložnostnih dohodkov iz kmetijskih, gospodarskih ali poklicnih oziroma drugih dejavnosti, avtorskih pravic (zmanjšanih za normirane ali dejansko priznane materialne stroške) ter osebnih dohodkov iz naslova pogodb o delu, od katerih se plačuje davek po odbitku, zmanjšanih za davke in prispevke po odbitku.

Kaj menijo o IV. samoprispevku predsedniki društev

● Andrej Gostinčar, predsednik IO TVD Partizan Moste:

Gospodarska situacija, v kateri trenutno smo, narekuje različne načine reševanja iz krize. Ena izmed teh oblik je tudi samoprispevek, na katerega smo se prebivalci mesta Ljubljane ter ostalih mest širom po domovini že privadili. Vendar je četrti samoprispevek vsebinsko le drugačen.

Menim, da je kvalitetno precej zahtevnejši in terja od nas odločitev za pripravljeni material, posredovan od strokovnjakov. Prvi del javne razprave je pokazal številne pripombe in sugestije. Zato so morali pripravljalci programa določene programe korigirati tako, da so v čim večji meri upoštevali pripombe ter razmišljanja posameznikov iz javnih razprav. Četrti samoprispevek prav gotovo ne bo dokončno odpravil ekoloških problemov, je pa vendarle prvi korak k osveščanju o odnosu do okolja, v katerem živimo. Izboriti je treba večjo odgovornost onesnaževalcev, pa naj gre za neodgovorno odmetavanje vsega nepotrebnega ali za neupoštevanje ekoloških zahtev pri projektiranju objektov, ki so potencialni povzročitelji onesnaževanja. Če vseh teh vidikov v bodoče ne bomo upoštevali, bodo potrebni še številni samoprispevki, da bodo popravljali malomaren odnos do okolja.

V našem društvu, TVD Partizan Moste je približno 70% otrok in prepričan sem, da so zadovoljni, ker smo se odločili, da končno razmišljamo o okolju, v katerem odraščajo. Pri ostalih članih pa so mišljenja različna razmer, lahko pa bomo še bolj strogi tudi do drugih onesnaževalcev. Toda brez nič ni nič in vsaka kvaliteta in vsako dobro počutje zahteva napor. Mislim, da napor IV. samoprispevka zmoremo in da so cilji, ki bodo doseženi z osebnim odrekanjem vseh nas, vredni tega.

● Štefan Trobiš, predsednik zveze društev upokojencev občine Lj. Moste-Polje:

Vsa društva upokojencev naše občine so konec septembra na skupnem zboru sklenila, da bodo podprla IV. samoprispevek Ljubljane, ker hoče reševati bistvene življenjske razmere naših ljudi.

Pametno je, da je sprejet sklep o oprostitvi plačevanja prispevka vsem, katerih osebni dohodek oziroma pokojnina ne presega zneska 70-odstotnega izplačanega čistega osebnega dohodka na delavca v Ljubljani v preteklem polletju. Prav tako je tudi dobro, za zavezanec, ki težko preživlja svojo družino, lahko prosi, da se ga oprosti plačevanja samoprispevka.

Visoke in včasih nerazumljivo oblikovane cene nekaterih storitev in artiklov seveda povzročajo med ljudmi precej nerazpoloženja in zaskrbljenosti. Kljub temu sem prepričan, da bodo ljudje spoznali potrebnost programa, ki bo izveden iz samoprispevka in da bodo glasovali zanj.

● Čedo Škondrič, predsednik ŠRD Golovec:

Kot športnik je predsednik športno rekreativnega društva Golovec v Štepanjskem naselju z okrog 12.000 prebivalci. Z okrog 1000 v naše društvo včlanjenih športnikov in rekreativcev, ki so dejavni v desetih sekcijah, bi moral reči, da nam je v prvi vrsti potrebna večnamenska športna dvorana in seveda urejen športno rekreativni center.

Teh objektov smo bolj potrebni kot česarkoli, kajti v dveh šolskih telovadnicah ne moremo zadovoljevati vseh svojih potreb. Ob vsakem načrtnem delu panoge prerastejo lokalne okvire in seveda možnosti nadaljnjega izpopolnjevanja (športno ritmična gimnastika, judo in basebal na primer).

Moje mnenje o četrtem samoprispevku (mislim, da je podobnega mnenja večina naših članov), je pozitivno kljub našim težavam in razmeram. Mislim, da bomo z uresničitvijo programa IV. samoprispevka vsi Ljubljančani pridobili; tudi vsi športniki ter rekreativci. Koneckoncev je prostor, naše okolje, naš največji naravni športni objekt; če je okolje nezdravo, tudi v lepih športnih dvoranah ni drugače. Potrebujemo športne objekte in veliko članov mi je predlagalo, da uvedemo samoprispevek zanje, vendar mislim, da tu ni prostora za sebičnost in da moramo programu IV. samoprispevka dati prednost in polno podporo.

● Vladimir Češnovar, predsednik zveze telesnokulturnih organizacij občine Lj. Moste-Polje:

Ne morem govoriti v imenu prav vseh članov številnih telesnokulturnih organizacij naše občine, lahko pa rečem, da je že tradicija, da ljudje, ki se ali smo se bolj ali manj dejavno ukvarjali s športno ali rekreacijsko dejavnostjo, stremimo k zdravemu življenju in čisti naravi. Želimo, da bi tudi v naši ljubljanski kotlini zdravo živeli, ne glede na letne čase. Da nam ne bi bilo treba po čist zrak v hribe, saj tja ne morejo dojenčki in ne ostareli ljudje, ki so čistega zraka najbolj potrebni, da bi bil dovolj čist zrak že na naših ulicah, v parkih in igriščih in da pozimi ne bi bilo slišati radijskih priporočil, naj ostanemo in živimo v zaprtih prostorih. Če bomo izglasovali samoprispevek in naši Toplarni vgradili filter, bomo storili odločilni korak k izboljšanju svoje še uspešnejše delovanje. Zato menim, da je samoprispevek ena od oblik združevanja sredstev, s katerimi bo dana možnost hitrejšega urejanja okolja tudi v okviru rednih programov.

● Bogo Bratina, predsednik AMD Moste:

Kot član AMD menim, da je ena od nalog naše organizacije vsekakor tudi skrb za urejeno in čisto okolje. Če upoštevamo, da so odnosi med udeleženci v prometu tudi del našega okolja, potem naše društvo poskuša uspešno opravljati vzgojno vlogo med svojimi člani. Prometno-tehnična osveščenost naših članov lahko pripomore k čim manjšemu neposrednemu onesnaževanju okolja pri vožnji z motornim vozilom. Dejavnosti v tej smeri ima naše društvo vključene v svoje letne programe. Varovanje okolja je tudi ena od vsebin programa vzgoje novih voznikov.

Že dolga leta si naše društvo prizadeva, da bi naše mesto dobilo v okviru komunalno urejene Ljubljane prostor za

● Alojz Hutar, predsednik ŠD Nove Fužine:

Vsi smo stoodstotno in brez vsakršnega pomisleka za sanacijo Toplarne, mislim za izgraditev filtra in višjega dimnika. Manj pa smo navdušeni za preostali program. Preveč je v njem sanacij, torej smo do teh vprašanj bili doslej premalo zavzeti in premalo načrtni. Trdim, da smo tudi s sredstvi, zbranimi iz visokih dajatev, premalo gospodarno in tudi premalo javno delali.

● Ribiči ribiške družine Vevče:

Ribiči RD Vevče smo prijetno presenečeni, da je prišel čas streznitve, da tudi drugi občani začnejo skrbeti za čistejše okolje. Dosedaj smo bili samo ribiči tisti, ki nas je motila onesnažena Ljubljanica ter pritoki, kakor tudi celotno onesnaženo okolje Ljubljančanov. Veseli smo, da je v program IV. samoprispevka vključena čistilna naprava v Zalogu, sanacija Toplarne, kakor tudi vseh ostalih področij, ki naj bi zagotovili čistejše okolje vseh občanov Ljubljane. Ribiči Ribiške družine Vevče zato apeliramo na vse občane Ljubljane, da na referendumu glasujejo »ZA« ter s tem zagotovijo sebi ter svojim otrokom čistejše in bolj zdravo življenjsko okolje. Okolje, v katerem živimo in načini proizvodnje so postali že nevarni za nas same, saj ogrožajo naše zdravje. Vsakega občana mora skrbeti, kakšen zrak, kakšna voda in kakšno okolje bo jutri, ali v vodi še plavajo ribe in ali po zraku še letajo ptice. Če pa se občani Ljubljane odločimo drugače, se moramo zavedati, da nam čistega okolja ne more zagotoviti nihče drug kakor mi sami. Zavedati se moramo, da z načinom dela in življenja ogrožamo okolje, v katerem živimo, ter tega, da moramo, če želimo preživeti, to okolje tudi sami varovati. Če pogledamo naše okolje, vidimo, da je polno smeti, ki so več ali manj nevarne, v vode mečemo vse mogoče, v zrak spuščamo vse več nevarnih snovi, s tem pa nastaja tudi nuja, da vse to odpravimo. Izvršni odbor Ribiške družine Vevče je neštetokrat obravnaval nemogoče ekološke razmere na področju Ljubljane s posebnim poudarkom na varovanju voda, vendar je bil v teh prizadevanjih do sedaj osamljen. Zato na koncu še enkrat pozdravljamo pobudo za »ekološki« IV. samoprispevek, ter pričakujemo, da bomo občani Ljubljane spoznali, da je okolje skupno in da bomo na referendumu »ZA« čisto okolje.

Le visoke vode ne morejo odnesti vseh smeti (Foto: F. Vrečič)